

24 Σεπτεμβρίου 1908

Ο αγώνας της Κρήτης

Ο πρίγκιπας Γεώργιος αναγκάστηκε να φύγει από την Κρήτη μετά την επανάσταση του Ελευθέριου Βενιζέλου στο Θέρισο ([βλ. 10.3.1905](#)). Οι προστάτιδες δυνάμεις επέβαλαν πλήρη αυτονομία στο νησί, με δικαίωμα να συντηρεί δική του χωροφυλακή, και ανακοίνωσαν πως οι εκεί δυνάμεις τους θα αποχωρούσαν ως τον Ιούλιο του 1909. Στον βασιλιά της Ελλάδας, έδωσαν το προνόμιο να διορίζει αυτός τον ύπατο αρμοστή. Έστειλε τον πρώην πρωθυπουργό και μελλοντικό πρόεδρο της Δημοκρατίας Αλέξανδρο Ζαΐμη (1856 - 1936).

Η πλήρης αυτονομία έδινε στους Κρητικούς το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων άρχισε τον Ιούλιο του 1908, ενώ η Τουρκία συγκλονιζόταν από την επανάσταση των Νεοτούρκων. Η Βουλγαρία ανακηρύχτηκε ανεξάρτητο βασίλειο, η Αυστρία προσάρτησε την ήδη κατεχόμενη Βοσνία Ερζεγοβίνη κι ο Ζαΐμης έκανε διακοπές στην Αίγινα. Οι Κρητικοί θεώρησαν πως ήταν η κατάλληλη ευκαιρία.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 1908, ένα παλλαϊκό συλλαλητήριο συγκλόνισε τη μεγαλόνησο. Χιλιάδες ελληνικές σημαίες ανέμιζαν στα μπαλκόνια, ενώ οι διαδηλωτές βροντοφωνούσαν τη θέληση του λαού να ενωθεί με την Ελλάδα. Μέσα σε ατμόσφαιρα ξέφρενου ενθουσιασμού, η κρητική βουλή αποφάσιζε την κατάλυση του καθεστώτος της αυτονομίας και κήρυσσε την ένωση. Οι μεγάλες δυνάμεις περιορίστηκαν να ζητήσουν την προστασία της τουρκικής μειονότητας. Η ευκαιρία ήταν μοναδική. Όμως, η Τουρκία απειλούσε με πόλεμο και η καταστροφή του 1897 ήταν ακόμη νωπή. Δυο φορές οι Κρητικοί βουλευτές προσπάθησαν να γίνουν δεκτοί στο ελληνικό κοινοβούλιο. Δεν τους το επέτρεψαν.

Η αποχώρηση των ξένων δυνάμεων ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 1909 χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί η πολυπόθητη ένωση. Οι Κρητικοί έπρεπε να περιμένουν ως την 1^η Οκτωβρίου 1912. Τότε, οι βουλευτές τους έγιναν πανηγυρικά δεκτοί από τη Βουλή των Ελλήνων. Με τη συνθήκη της Αθήνας, την 1

η

Νοεμβρίου 1913, η ένωση επικυρώθηκε και τυπικά.

768 : Πεθαίνει ο Πεπίνος Γ' ο Βραχύς, ιδρυτής της Καρολινεας δυναστείας στη δυτική Ευρώπη, πατέρας του Καρλομάγνου. Έγινε ο μοναδικός ηγέτης των Φράγκων το 747 και βασιλιάς το 751. Είχε γεννηθεί το 714.

1810: Στην κατεχόμενη από τους Γάλλους Ισπανία πραγματοποιείται η ένωση των κορτές (γερουσίας και βουλής).

1869: Στις ΗΠΑ, ο Τζέι Γκουλντ και ο Τζέιμς Φισκ επιχειρούν να «ελέγξουν» την αγορά χρυσού. Η κυβέρνηση, ως απάντηση, ελευθερώνει την αγορά χρυσού, δημιουργώντας πανικό στο χρηματιστήριο και κατακόρυφη πτώση της τιμής του. Το γεγονός έμεινε γνωστό ως η «Μαύρη Παρασκευή».

1884: Γεννιέται ο Τούρκος στρατηγός και πολιτικός, Ισμέτ Ινονού. Πρόεδρος κατά την περίοδο 1938 - 50, διαδέχτηκε τον Μουσταφά Κεμάλ (Ατατούρκ).

1911: Γεννιέται ο Ρώσος πολιτικός, Κωνσταντίνος Τσερνιένκο. Τον Φεβρουάριο του 1984, ανέλαβε την προεδρία της Σοβιετικής Ένωσης από τον Γιούρι Αντρόποφ, ενώ, μετά τον θάνατό του το 1985, τον διαδέχτηκε ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ.

1968: Η Σουαζιλάνδη εντάσσεται στον ΟΗΕ.

1972: Με δημοψήφισμα, οι Νορβηγοί απορρίπτουν την ένταξη της χώρας τους στην ΕΟΚ με 53,5% εναντίον και 46,5% υπέρ.

1983: Πέντε στελέχη επιχειρήσεων καταδικάζονται σε φυλάκιση έως και πέντε χρόνων, εξαιτίας του ρόλου που έπαιξαν στην περιβαλλοντική καταστροφή στο Σεβέζο της Ιταλίας όταν, μετά από έκρηξη, απελευθερώθηκε ένα σύννεφο διοξίνης.

1993: Στις Φιλιππίνες, η Ιμέλντα Μάρκος κατηγορείται για διαφθορά και καταδικάζεται σε φυλάκιση τουλάχιστον 18 χρόνων.

1996: Οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Γαλλία, η Ρωσία και η Βρετανία γίνονται οι πρώτες χώρες που υπογράφουν την παγκόσμια συνθήκη για την κατάργηση των πυρηνικών δοκιμών.

2000: Προεδρικές εκλογές στη Σερβία: Δυο μέρες αργότερα, η επίσημη επιτροπή ανακοινώνει 48% για την αντιπολίτευση, 41% για τον ίδιο, ενώ η αντιπολίτευση υποστηρίζει ότι πήρε το 57%, έναντι 35% του Μιλόσεβιτς. Μια λαϊκή εξέγερση στις 5 του Οκτώβρη, στο Βελιγράδι, έβγαλε τον Μιλόσεβιτς από το παιχνίδι.

2017: Στις εκλογές για την ανάδειξη νέας Βουλής στην Γερμανία, οι Χριστιανοδημοκράτες της Άγκελα Μέρκελ κερδίζουν τέταρτη συνεχόμενη κυβερνητική θητεία αλλά με μεγάλη πτώση (33%), ενώ οι Σοσιαλδημοκράτες υποχωρούν στο 20,5%. Τρίτο κόμμα αναδεικνύεται το ακροδεξιό εθνικιστικό AfD (12,6%) που εισέρχεται για πρώτη φορά στην Βουλή. Το Κόμμα Φιλελευθέρων επανέρχεται στην Βουλή με 10,7%, έναντι 9,2% της Αριστεράς και 8,9% των Πρασίνων.

Η 24^η Σεπτεμβρίου στον πολιτισμό

24 Σεπτεμβρίου 2004

Η Φρανσουάζ Σαγκάν

Ξαφνικά κι από το πουθενά, στα 1954, ένα μυθιστόρημα που αποθεώνει την απαισιοδοξία έγινε μπεστ σέλερ στη Γαλλία. Σύντομα, στον κόσμο όλο. Ήταν το «Καλημέρα θλίψη». Το όνομα της συγγραφέα δεν έλεγε τίποτα σε κανέναν. Ούτε καν στους συγγενείς της: Φρανσουάζ Σαγκάν. Γρήγορα αποκαλύφθηκε ότι επρόκειτο για ψευδώνυμο της Φρανσουάζ Κουαρέζ, μιας κοπελίτσας μόλις 19 χρόνων που ζούσε στη γαλλική επαρχία. Είχε γεννηθεί στις 21 Ιουνίου του 1935 και είχε μεγαλώσει σε ιδιωτικά παρθεναγωγεία μοναστηριών, στη Γαλλία και στην Ελβετία. Μπήκε στο πανεπιστήμιο της Σορβόνης κι εκεί έκανε την επανάστασή της. Το «Καλημέρα θλίψη» γράφτηκε μέσα σε τρεις βδομάδες και αποκάλυψε στον κόσμο της λογοτεχνίας ένα νέο παιδί θαύμα που ανήκε στην προδομένη «μπλαζέ» γενιά της μεταπολεμικής Ευρώπης. Τέσσερα χρόνια αργότερα (1958), το «Καλημέρα θλίψη» έσπαγε τα ταμεία των κινηματογράφων ως ταινία.

Είχε προηγηθεί η έκδοση του μυθιστορηματός της «Ένα κάποιο χαμόγελο» (1956) που επίσης άρεσε. Κι ακολούθησε το πια κλασικό «Σας αρέσει ο Μπραμς;» (1959). Η Σαγκάν είχε οριστικά καθιερωθεί. Και είχε πλουτίσει. Μυθιστορήματα και ταινίες διαδέχονταν το ένα το άλλο. Στα έργα της, πρωταγωνιστούν νεαρές γυναίκες που μπλέκονται σεξουαλικά με γερασμένους και κουρασμένους άνδρες ή μεσόκοπες γυναίκες με νεαρούς εραστές. Οι σχέσεις που αναπτύσσονται, προκαλούσαν την ηθική της εποχής αλλά η γραφή της ήταν δύσκολο να πολεμηθεί. Πέθανε στα 69 της, στις 24 Σεπτεμβρίου του 2004.

1929: Γεννιέται στη Λας Πάλμας των Καναρίων Νήσων ο Ισπανός τενόρος Αλφρέντο Κράους.

1957: Ο πρόεδρος Ντουάιτ Αζενχάουερ διατάζει την Εθνοφρουρά να διευκολύνει τα παιδιά

των μαύρων στο Λιτλ Ροκ του Αρκάνσας, να πηγαίνουν σχολείο.

1988: Στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Σεούλ, ο Καναδός Μπεν Τζόνσον κάνει νέο παγκόσμιο ρεκόρ κερδίζοντας τον τελικό των 100 μέτρων με χρόνο 9,79. Έξι μέρες αργότερα, του αφαίρεσαν το μετάλλιο γιατί βρέθηκε ότι είχε κάνει χρήση αναβολικών.

2000: Στους Ολυμπιακούς του Σίδνεϊ, ο Κάχι Καχιασβίλι κατακτά το τρίτο (μετά τις επιτυχίες του στη Βαρκελώνη για λογαριασμό της Κοινοπολιτείας [πρώην Σοβιετικής Ένωσης] και στην Ατλάντα) συνεχόμενο χρυσό μετάλλιο, ισοφαρίζοντας (όπως και ο Πύρρος Δήμας την προηγούμενη) το ρεκόρ του Τούρκου Σουλεϊμάνογλου. Την ίδια μέρα, ο Δημοσθένης Ταμπάκος κερδίζει ασημένιο μετάλλιο στους κρίκους.